

Від Центральної Управи Обєднаних Українських Хліборобських Організацій.

За останні часи про український гетьманський монархічний рух і персонально про Гетьмана Павла Скоропадського поширюються в українській, польській і російській пресі ріжні вигадки і неправдиві чутки. Коли такі вигадки ширять вороги України, то в цьому нічого дивного нема: в їх інтересі лежить гудити всякий державницький український рух, а тим більше рух, що, по упадку більшовицької влади, має найбільше даних Україну від нової руїни і від нової залежності од метропольних влад урятувати. Дивною натомість є ворожнеча, з якою до Гетьмана Павла Скоропадського і до українських гетьманців-монархістів відноситься майже вся українська преса.

Здавалося-б що кожний Українець, навіть не монархіст, повинен розуміти, що існування української монархічної організації, обєднаної біля Українського Гетьманського Роду соціально-консервативні елементи українські, є стъ добром, а не злом для Української Нації. Така організація може забезпечити Україну від захоплення монархізмом всеросійським. Така організація в день упадку більшовицької влади може притягнути до українського діла державного і національного місцеві українські соціально-консервативні сили. Без такої української організації, ці сили будуть, як і досі, звертатись проти України і в той спосіб буде в самім корінні підрізуватись можливість існування Української Нації, бо ж ні одна нація в світі не складається і не може складатись з самих лише соціальних революціонерів. Однаке зрозумінню цих — наскільки простих, настільки й важких — політичних істин велика частина української преси намагається, при помочі ріжких вигадок, всіма силами перешкоджати.

Монархізм український — це »московська інтрига«, а Гетьман Павло Скоропадський, біля якого єднаються українські монархісти, — це »ворог України« — ось що хоче вмовити в своїх читачів, при помочі ріжких вигадок, оци частина української преси. Для цього використовує вона політичну темноту і неосвідомленість українського громадянства. Щоб оцю неосвідомленість хоч трохи зменшити і громадніство від роботи руїнників устерегти, подаю тут з дорученя »Центральної Управи Обєднаних Українських Хліборобських Організацій« кілька основних інформацій про наш рух, зазначуючи, що кожний, хто хотів-би з ним близче зазнайомитись, може знайти всі дотичні дані в нашему видавництві »Хліборобська Україна«.

Коли-б Гетьман Павло Скоропадський був »ворогом України«, то він мусів-би не тільки — як це виходить з запевнень більшості української преси — тішитись з упадку Української Держави, на чолі якої він сам стояв, а ще мусів-би брати участь в далішому побиванню самого себе при помочі тих російських акцій, що мали на меті останні сліди державності української аліквідувати. Однаке Гетьман, з хвилиною як діло українського державного будівництва перейшло на короткий час з його рук до рук української соціально-революційної інтелігенції, ніякої участі в життю політичнім не брав. Відкинувши

ріжні, роблені йому неукраїнськими кругами, пропозиції, він став від всякої політики остронь. І не працював він »на шкоду Україні« доти, доки група Українців, з низчепідписаним в їх числі, бачучи ту прірву, в яку штовхала Україну політика У. Н. Р., предложила йому скористати із своїх законних Гетьманських прав для рятування погибаючої ідеї української державності. З тієї хвилини — тобто з кінця 1919 р. і початку 1920 р. — починається нова політична акція Гетьмана, ведена весь час спільно з обєднаними під його Верховним Проводом українськими гетьманцями - монархістами (порівн.: комунікат в I-ї книжці »Хліборобської України«, Віденсь в Травні 1920 р., ст. 115. а також відділ »біжучі вісти« в книжці II-ї, рік 1920-1921).

В основу цієї акції були покладені принципи: монархічний і класократичний. Ці українські громадяне, що хочуть суворої Гетьманської монархічної Української Держави, бачуть її символ, її персоніфікацію і її Верховну Владу в Гетьмані Павлові Скоропадськім. Для них він єсть теперішнім Головою Роду, що возстановив д. 29 Квітня 1918 р. свою гетьманську родову традицію і таким чином став єдине тепер законним Українським Родом Гетьманським.

Біля свого законного Гетьмана обєднуються ці громадяне в класових організаціях. Сучасному хаосі, який виявляється в партійнім розпорощуваню і класовій боротьбі, вони хочуть противоставити державну і національну співібрацію сильних, організованих класів. Сучасним соціалістичним і націоналістичним цькуванням, які кидають Українців на Українців і нищать в зародку всі спроби унезалежнення України від метропольних влад, вони хочуть противоставити гасла патріотично-територіальні, обєднуючі всіх мешканців України во імя любові до спільноти Батьківщини і во імя спільної потреби Української Держави. Як розперезаній демократично-ресурсубліканській свободі і хамському мазаню болотом своєї власної Влади, так і рабським зітканням до нагайки і приголомшуванню оклократичною диктатурою всякої свободи — вони хочуть противоставити любов до свободи, але свободи обмеженої добровільним послухом своїй власній Українській Верховній Владі, персоніфікованій в лиці лідичного і невиборного Українського Гетьмана-Монарха.

Організації, побудовані на таких принципах, повстали зпочатку серед представників хліборобського класу. В 1920 р. заснувався »Український Союз Хліборобів Державників«, обєднуючий більше активні елементи зосеред цілої хліборобської еміграції. Пізніше пояснювались »Союзи Хліборобів« в тих країнах, де число хліборобів-емігрантів було більше, і де була потреба в організаціях з більше широкими, а тому більше для загалу доступними, організаційними рамами (порівн.: »Огляд українського хліборобського руху на еміграції« в кн. III-ї »Хліборобської України«). Зпоза хліборобських кругів, в кінці 1924 р. до гетьмансько-монархічного руху приєдналися військово-гімнастичні Січові Організації в Американських Сполучених Штатах і в Канаді. Врешті єсть надія, що до нашого Центру війдуть також представники класових організацій промислово-робітничих і інтелігентських, без яких український гетьмансько-монархічний рух не міг-би стати рухом всенациональним.

До часу, поки удастся скликати з'езд всіх цих організацій, був на з'зді організацій хліборобських в Червні 1922 р. за згодою Пана Гетьмана складений і ним затверджений тимчасовий керуючий орган, під назвою »Центральної Управи Обєднаних Українських Хліборобських Організацій« (порівн.: »Хліборобська Україна« кн. IV, ст. 302). Цей орган працює весь час при Гетьмані, в постійнім контакті зо всіми, визнавшими Гетьмана, організаціями. І згідно звичаям, прий-

нятим у всіх правових монархічних організаціях, а також згідно принципам, прийнятим організаціями нашими, цей орган власне, а не персонально Гетьман, відповідає перед всіми обєднаними біля Гетьмана організаціями, і перед українським громадянством за політику, яку персоніфікує Гетьман.

Отже, хто каже, що український гетьмансько-монархічний рух єсть ворожою до України »московською інтригою«, той за таку »інтригу« повинен вважати не тільки самого Українського Гетьмана, але й всі українські гетьманські хліборобські організації з »Українським Союзом Хліборобів Державників« на чолі, — всі, визнавлі Гетьмана, українські »Січі« в Америці, — і перш за все, відповідальну за цілу гетьмансько-монархічну політику, Центральну Управу, до якої має честь належати і низченіднисаний. Подібного рода дики і безглузді вигадки може ширити тільки той, хто в довгому рабстві втратив найбільше примітивне почуття пошані до самого себе і до своєї нації, і хто думає, що нема такої нісенитниці, якою не можна було-б дурити оцю націю. Бо й справді: чи прийде в голову якомусь, хоч-би найбільше навіть демократично-ресурсибликанському, наприклад Німцеві бачити в рухові, що хоче встановити німецьку Монархію — »французьку інтригу«, а в німецьких монархістах — »запроданців Франції, або Англії«?

У відношенню до Москви, політика того керуючого органу — який працює під головуванням Гетьмана і під контролем всіх гетьмансько-монархічних організацій і який за всі політичні акти Гетьмана Павла Скоропадського відповідає — така:

Ми дуже радо навязали-б контакт з московськими монархістами і заключили-б з ними союз проти наших спільніх зовнішніх ворогів, але тільки при таких двох умовах:

1. коли-б московські монархісти визнали нашу державну суверенність і нашу законну Українську Верховну Владу, персоніфіковану Гетьманським Родом Скоропадських, тоб-то, коли-б вони перестали втручатись в наші внутрішні справи, піддержуючи таких Українців, які проти своєї законної Української Верховної Влади виступають;

2. коли-б самі Українці створили настільки сильну гетьмансько-монархічну організацію, щоб, спираючись на ній, Гетьман міг заключити союз з монархістами московськими, а разом з тим міг не допустити до московського втручання у внутрішні українські справи.

Поки ці дві умови не будуть здійснені, ніяких союзів з монархістами московськими ми не заключали і не будем заключати. Вся наша політична праця буде звернена, як і досі, на організацію і підготовку вірних і сильних українських гетьмансько-монархічних кадрів, без яких ніякі »союзи« і ніяка взагалі українська політика зовнішня — не можливі. Ці кадри ми готовимо — не для якихось емігрантських авантюр, якими погорджуємо, ані для якихось протиболішовицьких українських повстань, в успіх яких не віримо — а готовимо їх на той неминучий час упадку центральної метропольної більшовицької влади, який з кожним днем істинування цієї влади, а нашого перебування на еміграції, наближається.

На жаль далеко не всі Українці приодержуються, так як ми, принципу невтручання сторонніх сил у внутрішні українські справи. Всяка чужа сила, яка панує, чи хоче панувати над Україною, має таких Українців, що, за ціну зради української суверенності, хочуть, при помочі цієї чужої сили, здобути собі владу над своїми земляками. І власне від таких Українців виходять всі вигадки і всі сплетні про

наш рух. Бажаючи одвернути увагу громадянства од своїх власних діл, такі наприклад українські прихильники В. Кн. Кирила Владимировича розпускають слухи, що »Гетьман Скоропадський порозумівся з В. Кн. Николаєм Николаєвичем і ген. Вранглем«, одержав од них »лівобічне гетьманство« і згодився »уступити Правобічну Україну Польщі«. Такі самі прихильники В. Кн. Николая Николаєвича запевняють, що Гетьман Скоропадський »присягнув В. Кн. Кирилу Владимиовичу« і одержав од нього за це »малоросійське генеральгубернаторство«. Прихильники большовиків наущають, що нас і Гетьмана »видумали Поляки«. Знову прихильники польських і чеських впливів на Україні пишуть доноси до польських, чеських і антантських влад про те, що ми »працюєм за німецькі та большовицькі гроши«. І всі оці, обчислені на безмежну українську темноту, провокаційні нісенитниці залишки передруковуються в призначенні для »політичного усвідомлювання« українського громадянства — українській пресі. Чому і навіщо оце робиться?

Робиться це ось чому і для чого:

Частина ітелігенції української, яка повстанням проти Гетьмана зруйнувала Українську Державу, хоче свій злочин очернюванням Українського Гетьмана і українських гетьманців перед історією і перед українським громадянством оправдати. І ця сама частина ітелігенції української бойтися втратити свій монополь на представництво України. Коли-б здійснилась наша державницька гетьмансько-монархічна ідея і коли-б в політичні та культурні життю України стали брати участь соціально-консервативні українські сили, що досі стояли осторонь від »свідомої України«, то ця »свідома Україна« перетворилася-б в реальний факт і перестала-б бути соціально-революційною літературою, з якої живе оця, очернююча наш рух, ітелігенція.

Не для виправдування себе і не для пропаганди наших ідей вважали **ми потрібним** подати до прилюдного відома всі вищеперечислені факти. Ми хотімо, щоб українське громадянство знало **правду**. Хотімо, щоб воно знало, що для всіх обмовців наших **найбільшою** виною Гетьмана Павла Скоропадського і нашою єсть те, що ми не йдем собі геть від політичного українського життя, а навпаки: вважаємо своїм обовязком брати в ньому участь так, як наказує нам розум, совість і честь. Хотімо перестерегти українське громадянство перед політичними шантажистами, які на його темноті і на поборюванню нас заробляють собі милості і гроши з ріжних гадючих фондів, призначених на руйнування України. І хотімо врешті, щоб українське громадянство вже тепер передбачало наслідки, які дасть руїнницька робота великої частини його преси. Повне розпорощеня, розеднання, непримирима внутрішня ворожнеча Українців між собою, і повний розклад українства, який буде рости в міру наближення упадку метропольних влад і який зробить Українців абсолютно незадатними до політичного використання цього упадку — ось, чого мусить сподіватись для себе українське громадянство, як що воно не зробить зусилля, щоб руїнницькій роботі більшості своїх ітелігентських духовних провідників і усвідомителів покласти нарешті якісь межі.

За Центральну Управу
Обєднаних Українських Хліборобських Організацій
Сергій Шемет.

Берлін, 16 Липня 1925 р.